

Statsunderstøttelser, jeg tror ikke, at den Nytte, de gøre for Samfundet, svarer til Bevilgningens Størrelse. Men det faar nu være, derom maa man jo mene, hvad man vil.

Jeg skal med disse faa Ord kun gøre opmærksom paa, at efter min Mening mane Finansforholdene til Sparsommelighed, hvis vi skulle naa til at faa Skatte- lovene gennemførte. Jeg er enig med det ærede Medlem for Ringkøbing (J. C. Christensen), jeg holder heller ikke af denne Sammenkobling, jeg vilde helst have Skatte- lovene først til at begynde med, og jeg tror, at dersom Toldloven skal sammen- kobles med Brændevinsloven, maa Land- bruget meget hellere bede sig fri for dem. Et er jo imidlertid, at man ønsker Be- sparelser, og noget andet er, om man tør vente dem; jeg tror ikke, jeg tør vente disse Besparelser, efter hvad jeg har set de 2—3 sidste Aar, og hvis man venter, at det skulde ske under Hensyn til Land- bruget, saa have vi jo nu et Ord af den ærede Ordfører for, at hans Parti ikke er noget Bondeparti, det er et Folkeparti, et demokratisk, upartisk Folkeparti. Det er jo meget smukt, det kan vist være meget rigtigt, men det rummer en Fare, og det er den, at man i sin Upartiskhed ser bort fra det, der ligger en allernærmest, og naar Interesserne komme til at brydes, tager man det snarest saaledes, at man hellere giver Afkald paa sine egne Inter- esser og fremmer andre. Men derved vil Landbrugets Interesser ikke blive frem- mede, som de bør. Jeg tror, det var rig- tigt, om der her var et Parti, der med fornøden Kritik værnede om Landbrugets Interesser.

C. Hago: Som adskillige af de fore- gaaende Talere ønsker jeg først at gøre nogle Bemærkninger om vore finansielle Forhold i Almindelighed. Det ærede Mem- lem, der nys talte, ser temmelig sort paa vore Finansers Stilling. Nogle af de Talere, der havde Ordet i Gaar, se mere lyst paa Tingene. Min Opfattelse falder saa nogen- lunde midt imellem. Hverken paa det Statsregnskab, der nu foreligger, eller paa Finanslovforslaget er der i øvrigt noget væ- sentligt nyt, og jeg finder derfor ikke Grund til at dvæle synderlig længe ved de herhen hørende Spørgsmaal. Det ærede Medlem, som nys talte, har Ret i at ad- vare imod en alt for stor Rundhaandethed. At vi overhovedet ere komne ind paa en lidet sparsommelig Politik, er som bekendt at føre tilbage til de provisoristiske Re- geringsaar. Statskassens ophobede Midler

bleve den Gang udtømte, og samtidig med- førte den almindelig Usikkerhed, at Folke- tinget opgav sin tidligere sparsommelige Politik. Ved Siden af de store Udgifter, som Regeringen afholdt paa egen Haand, voksede tillige meget stærkt de Udgifter, der afholdtes efter Overenskomst mellem Rigsdagen og Regeringen. Da omsider denne Daarlighed ligesom al anden Daar- lighed fandt sin Ende, og vi kom ind i tilsyneladende mere regelmæssige Tilstande, vedblev ikke desmindre denne Tilbøjelighed til Rundhaandethed i Statshusholdningens Førelse. Det er lettere at vænne sig til at bruge Penge end at vænne sig af der- med. I det hele maa det siges, at vore Finanser dog ikke derved endnu ere blevne bragte i nogen kritisk eller særlig vanske- lig Stilling. — Det Spørgsmaal, som ved Finanslovbehandlingen væsentlig beskæf- tige os, er Budgettets Udgiftsside, og da atter navnlig Udgiften til de offentlige Ar- bejder, særlig til Jærnbannerne. Den an- den Side af Finansloven, hvilken i andre Lande ofte lægger mest Beslag paa Op- mærksomheden, og som fanger Interes- serne mest, nemlig hele Indtægtssiden, have vi i Virkeligheden ved Budgetbe- handlingen saa at sige ikke at beskæftige os med. Vort Skattesystem er i Hoved- sagen uforandret det samme, som det har været siden 1864. Den eneste betydligere Forandring, der er foregaaet, er den Om- lægning, der i 1891 fandt Sted paa Suk- ker og Øl. Fra Aar til Aar har vort Skattesystem ellers staaet uforandret. Nu har dog for 3 Aar siden den daværende Regering forelagt en Række Forslag om væsentlige Skattereformer. Mod disse Forslag kan der fra forskellige Sider og Synspunkter fremføres en Del Indvendinger. Det er givet. Men i det hele og store maa det siges, at det næppe vilde være let at fremlægge andre Skattelovforslag, som i saa høj Grad vilde formaa at vinde manges Stemning for sig og faas Stemning imod sig. Derfor er ogsaa fra Aar til Aar Øn- sket saavel i Befolkningen som her i Tinget om omsider at faa disse Love gen- nemførte blevet stærkere, og det med Rette. Straks, da disse Lovforslag i sin Tid bleve forelagte, bleve de i Løbet af faa Uger af Folketinget gjorte færdige og sendte op til Landstinget. Landstinget gjorde i den Samling imidlertid intet ved dem, og kort efter fandt der et Minister- skifte Sted. Siden da har den nuværende Regering to Aar igennem arbejdet med disse Love, uden at det er lykkedes den at bringe dem et Hanefjed videre. I det